

שיינסקי בפעודה בכנסת
אז יש לי נזק בראש. אז מה?

ואיש שלום בטוח. למה אנתנו מחכים לעוד שואה?
אתה שכעירצון מהשימוש שעושה מנחם בגין בשואה?
ועוד איך! הוא עושה זאת בתמיכה מלאה שלי. צריך להשתמש בשואה. ברבע שבגין הזכיר לגרמנים את השואה, מי הם ומה הם עשו ליהודים, ליבי התמלא גאווה וזקיפת-קומה. זה שימוש נכון בשואה. אבל לקחת את השואה ולעשות בה שימוש כמו שעשו בהצגת הפטריוט — זה אסור.
רבים טוענים כי בגין הפך את המילה „שואה“ למטבע שחוק.

אני נמצא במצב עדין. פעם יכולתי להגיד מה שאני חושב, היום מ'חסים את ד'עוהי' האישיות לראש' הממשלה

לא נכון. הוא לא השתמש בשואה הרבה פעמים. לדעתי, הוא צריך להזכיר את הי שואה יותר!
כמה פליטי שואה טוענים כי בגין הפך את תמונת היוד מגטו ורשה שהעמיד על שולחנו למטבע עובר לסוחר. יש המבקשים בשמו של היוד להניח לו ולחזרו מלחזו כירו כל הזמן.
כשראיתי את התמונה עם היוד על שולחני של בגין, חשבתי: איזה דבר נכון הוא עושה, כמה טוב שתהיה התמונה על שולחן ראש-ממשלת-ישראל, שלא יסיר עינו ממנה אף רגע, שיוכר תמיד!

כאוקטובר 1962 נעצרת עלי ידי המושטרה כשבתיקן פצצה. המושטרה האשימה אותך, שהתכר וזנת לפוצץ את מישר-החוק, כדי למחות על הסככה-השיומים עם גרמניה. אתה תומך בשיטות של פרוור?

אני הייתי פעיל בכל ההפגנות. וזה לא היה הפגנות נגד השילומים. תמיד אמרתי שהשילומים זה עניינו של כל אדם באותן נפרד. אני הפגנתי נגד גשר-השלום בין העם היהודי לעם הגרמני.

אבל כשראיתי שהעניין הזה עומד לקר רוח, שההפגנות לא עוזרות ואכן עומדת להיכרע ברית, חשבתי — הייתי אז נאיבי — שאם אצא בזעקה גדולה ומרה ואזעיק את הנוער, אולי אוכל לעצור את מה ש-קורה.

ידעתי שאם אשים שלט, לא ישימו לב, לכך חשבתי על דבר דרמאטי. שמתי בתיק חומר-נפץ עם שעון, שהחוסים שלו לא היו מחוברים. ואז נעצרתי.

חודשיים שתקתי לא אמרתי מילה. הסניי (המשך בעמוד 50)

לא יכול לפתור את הבעיה שלהם אצלי. אם אני נותן להם לחזור לארץ-ישראל, אני גורם להשמדת.

הם אומרים במפורש, שהם רוצים להשיג מיד אותי, ואני בפעם שניה לא רוצה להיות מושמד. היתה תקופה שהיטלר איים בהשמדה ולעגנו ואמרנו: זה לא יכול להיות. לעגנו ובכינו. מההיסטוריה צריך ללמוד, שוב אנתנו שומעים קולות כאלה. אסור לנו ללעוג או לצחוק, פן הסיוחלילה שוב נבכה.

אומרים עליך, שאתה נדרף עליידי טראומה של השואה.

אני יודע אם אני נדרף עליידי טראומה, אבל אני זוכר את השואה, ואני חושב שכל אדם שהיה שם צריך לשאת את הי מורשת של השואה ולומר את דבר אלה שלא זכו להישאר בחיים.

אני זכיתי, זכיתי להישאר בחיים, זכיתי לראות את תקומת-המדינה, זכיתי להיות חבר-כנסת וסגן-שר — זה הרבה מאוד! נו, אם זו טראומה של השואה, אז אני נושא טראומה.

ואחרי טראומה כזאת, כשר אתה רואה את פליטי עיראק-

שיינסקי עם אשתו ובניו. כש'יורקו אותי מהכנסת, אחזור למישרד עורכי-הדין...

אני מעורה בכל האיזור. אני בניכית בהרבה ישובים. עד שהייתי חבר-כנסת, הייתי בניכית בדובב ובאביבים. כל ילד הכיר אותי, יש לי זיקה למקום הזה. שאלו אותי למה. למה למה? בן אדם שרוצה לעזור, מה זה חשוב למה? נכנס לי זיק בראש. אז מה?

יש סיבה. בטח שיש סיבה. זה קרה אחרי העניין עם הבן, אבל אני מעדיף שלא לדבר על כך, כי זה לא שייך לעניין.
בגין נהרג בקריית-שמונה כי קרב עם פלסטינים?

אני באמת מבקש ממך, אני לא רוצה להיכנס לנושא הזה. אני לא רוצה שישייכו את מעשי לנפילתו של בני. אני רוצה לעזור רחמים בלב איש, והפעם עוד פתוח. אני מבקש ממך שלא נכנס לזה. לוא בני היה חי, זה לא היה לרוחו אם הייתי מדבר עליו בראיון עיתונאי.

אבל יש דבר אחד שאני רוצה לדבר עליו. בני לא היה איש ליכוד, למרות שי התחנך בביתי, והשינאה הזו שנוצרה פה, בפרט אחרי מלחמת שלום-הגליל, לא מר בנת לי. אף רגע לא חושבים שכולנו בו-סירה אחת? אני שוב אחזור לגטו? כשנכנסנו לגטו, תיכף נוצרה מחתרת וכל מיפלגה יצרה לעצמה מחתרת משלה. לקח הרבה זמן עד שהגענו לשכל והבנו, שאנחי נר צריכים להתאחד. האחד הראשון במתח נוצר בין בית-ר הקומוניסטים, כשהי יום הייתי אני. באתי לאישיות מס' 1 של הקומוניסטים, שעבדתי איתו, ואמרתי לו: מה שנינו רוצים? להציל כמה שיותר יהודים ולהרוג כמה שיותר גרמנים. למה בנפרד? לך יש קשרים בחוק, אבל בציי בור הציוני אתה לא מקובל. אני, יש לי פחות קשרים בחוק, אבל יש לי השפעה ואני מקובל בצייבור. בוא נתאחד ויהיה לנו יותר כוח.

היו אצלנו כאלה שמתחו ביקורת וטענו שזו בגידה, ואני שיכנעתי אותם שזה הדבר הנכון לעשות. יצרנו את הזלבס-טרן, ההגנה העצמית, ואז למה כשחבר מונחת על הצוואר אנתנו יכולים להתאחד? הרי הכדור לא מבחין בין איש שלום-עכשו

חילוה, למשל, שנתרתי מחוסר-ריגג בחורף הקשה ואין להם היכן להי לין את ילדיהם, זה לא נוגע לי ליכך?

יש לי אהדה ויש לי רצון לעזור להם, למרות שרצו להשיג אותי — ואני יודע, שאם הסיוחלילה במקום שאני אהיה שם הם היו פה הם היו משמידים אותי, הייתי רוצה שיהיה להם גג ארעי, אבל — ופה חשוב האבל — אני לא רוצה להיות פור פולארי בחוגי העולם הזה או השמאל, ולכן אומר את אשר על ליבי, כי למרות שאר מרים עלי שאני הולך עם הראש בעגנים אני עם הראש על הקרקע, אני לא מפריח חכמות. אנתנו חייבים לעזור להם לפתור את בעיותיהם, אבל לא על חשבוננו.

אגיד לך וידוי, שאיש לא שמע ממני — היה שלב, שרצו להטיל עלי את האחריות על מחנות-הפליטים, ואני תיכף אמרתי: כן, אמילו לקחתי את התפקיד בשימחה. היו אנשים שאמרו לי: „אתה יודע מה אתה מקבל על עצמך?“ ואני אמרתי: כן, אני יודע. ואמרתי גם: אני דב שילנסקי, שהייתי פליט בעצמי, אעשה את העבודה טוב מאוד ויכול לקחת את האחריות.

אבל לבסוף הוחלט להטיל את זה על מרדור, הוא שרעל כלכלי, לו יש יותר כוח, ואני בסך הכל סגן-שר. זה מצלצל יפה: סגן-שר במישרד-ראש-הממשלה, אבל זה רק סגן-שר, תפקיד בלי שיניים, אין לי משאבים, אין לי מנגנון, אני תלוי באחי עבודה יפה מאוד.

אתה חושב שזה נכון להי קים אוהלים בחורף?

טראי, בעית הפליטים היא הבעיה של כל העולם, לא רק שלנו.

צה"ל פוצץ להם את הכתים.

תוך קרב, תוך מלחמה, כאשר שלום הגליל היתה מלחמת-הגנה, שבה יצאנו להגן על חיינו ממש, ולא רק על קריית שמונה.

יש לך יחס מיוחד לקריית שמונה?

לעזור במיצעד הראשון. ייצגנו את חטיבה 7.

היחידה שפיקדתי עליה היתה מורכבת כולה מהיילים ניצולי אלטלנה, והם סירבו להשתתף במיצעד. הם אמרו: „אנתנו נצידיע לבר-גוריון, כשהם עוד זועק מהאדי מה?“ אמרתי: בני-גוריון הוא ראש-הממשלה, ונצדיע לו עם כל הכאב. וזה לא היה פשוט. חברים שלנו נהרגו באלטלנה, חברים שעברו איתנו את כל השואה וחיכו לרגע המאושר, שבו תידרוך כף-רגלם בארץ-ישראל ונהרגו בפקודת בני-גוריון!

או כתבו בעיתונים שבדיתי סיפור מי

ביקורו הצפוי של הקאנצלר הגרמני אינו לרוחי. הדבר שמתנו חששתי - הגשר לשלום עם העם הגרמני אכן קורה הלכה למעשה

ליבי, או שערכבתי תאריכים. אחד לביא מחעריב כתב שאיני יודע על מה אני מדבר. נו טוב, אז אני אריב עם כולם? הם לא אוהבים אותי.

לא מוצא חן בעיניהם. שאני מחייך כל הזמן. מה הם רוצים, שאבכה? מה אני יכול לעשות שאיני רוצה לבכות. למה לא מפרגנים לי שאני מחייך? עברתי כל מיני תקופות קשות בחיים, ותמיד חייכתי. אם כך, מניין הבילבוב בעניי יין המיצעד-שלא-יצעד?

המיצעד-שלא-יצעד עורר כזאת תשומת לב, שמערכבים אותו עם המיצעד הראי שון. המיצעד-שלא-יצעד היה שנה מאוחר יותר.

אתה מסווג להבין את עמי דתם של אותם המתנגדים ל-מיצעד?

יותר לי לחשוב, שהמיצעד חשוב וטוב. מותר להם לחשוב שהוא לא טוב. בש בילי זה לא עניין של ייהרגו-לא-יעבור. יוחלט כפי שיוחלט, ואני אהיה שבעירצון. אבל בשביל זה צריך להדביק עלי תוויות?

כפליט לשעבר, כאדם שאר כד את ביתו ונתר מחוסר-יכל, מה יחסך לפליטים הפלסטינים?

אני כואב את הכאב של כל אדם באשר הוא אדם. כשנהרגים אנשים בהוגלולו, זה אכפת לי. אבל בראש ובראשונה אני רואג לעם שלי. אני לא שוכח איך העולם דאג לי, כשאנתנו היינו בשואה.

אנתנו תמיד התחשבנו בעמים אחרים, תמיד חשבנו מה שאנתנו עושים זה טוב לפולנים, זה טוב לצרפתים, הפוליני והצרפתי חשבו קודם כל לא מה טוב ליהודים, אלא האם זה טוב לפולני ולצרפת. לפני רגע גינית אותם, ועכ" שיו אתה רוצה להיות כמזהם?

אני בראש ובראשונה עם נדרף, עם שהושמד, עם שצפויה לו השמדה אם לא ישמור על עצמו, עם שההיסטוריה שלו רדופה כפוגרומים, ואני בראש ובראש שונה חייב לדאוג לעצמי, לא לתת לעולם לחזור על מה שעשה לי, ללמוד מהשגיי אות.

לדמד מהשגיאיות גם כדי שלא לעשות אותו הדבר לעם הי פלסטיני?

ישנו ויכוח למי שייכת הארץ. אני מא- מין שהארץ הזאת שייכת לעם היהודי. לי אין שום מולדת אחרת, אני לא גרמתי לזה שהם פליטים.

כן גרמתי. הם גורשו או כרי חו מפניך ב-1948.

הם ברחו? נכון, היו מיספר מקומות ש- הם ברחו. בעיקר בגלל הפלמ"ח.

דיר-יאסקי זה הפלמ"ח?

זה מיקרה אחד. אני לא הייתי אז בי ארץ. יש מקומות מעטים, שאולי אנתנו עודדנו אותם לברוח, אבל עיקר הבריחה היתה בגלל התחמולה של מדינות-חסד, שאמרו להם: תברחו, אחרי-כך יהיה בסדר. כעת קיימת מציאות חדשה, את בעית הפליטים צריכות לפתור ארצות-ערב. אני